

W Opolu je wušta kniha wo pólsko-serbskich kontaktach w lětach 1945 do 1950. Originalny titul spisa awtorow Leszeka Kuberskeho a Piotra Pałysa rěka „Od inkorporacji do autonomii kulturalnej. Kontakty polsko-serbołużyckie w latach 1945–1950“. Na stronje 99 so piše, zo bě kopańca mjez Sławiju Radwor a pólskim muštom z Złeho Komorowa we wobtuku zjězda

serbskich natwarnych brigadow 21./22. awgusta 1948 w Delnim Wujezdze přenja powójsna mjezynarodna hra w Serbach. W pólsčinje to tam takle stej: „Warte odnotowania jest także rozegranie przy tej okazji pierwszych po wojnie międzynarodowych zawodów z udziałem serbołużyckich sportowców. W meczu piłki nożnej Sławija Radwor pokonała 2:1 drużynę zło-

na z pracowników Polskiej Misji Repatriacyjnej w Złym Komorowie.“ Powěc złože so na přinošk redaktora Sokolskich Listow w Serbskich Nowinach ze 24. oktobra 2002. Tam bě tež horni wobraz wo tutej hrě wozjewjeny.

Mikra
Foto: archiw

Ze sokolskeho swěta

Džensniše pólske sokołstwo

Předsydstwo Serbskeho Sokoła dósta wot starosty pólskeho Sokoła Andrzeja Boguckeho wobšěrny přehlad wo strukturach a člonstwie towarstwa. Někotre fakty tule podawamy:

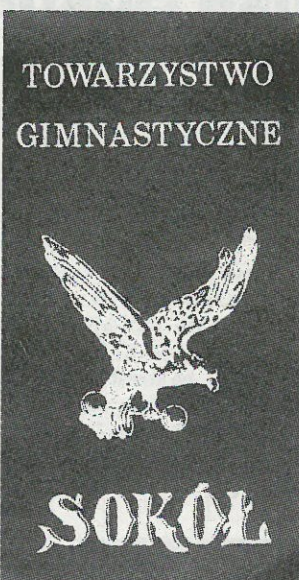
● Sokoł w Pólskej z oficialnym pomjenowanjom „Towarzystwo gimnastyczne „Sokol” w Polsce“ ma džesać „hnězdow“ (pólsce „gniazda“) – to su podobnje župam w prjedawšim Serbskim Sokole strukturne džěle towarstwa. Pólske mjena su:

Kujawsko-Pomorska	12 jednotow	1 819 člonow
Wielkopolska	6 jednotow	542 člonow
Pomorska	2 jednoće	259 člonow
Łódzka	2 jednoće	356 člonow
Małopolska	2 jednoće	344 člonow
Podkarpacka	2 jednoće	165 člonow
Mazowiecka	2 jednoće	808 člonow
Podlaska	2 jednoće	61 člonow
Lubelska	1 jednota	177 člonow
Śląska	1 jednota	114 člonow
džesać „hnězdow“	32 jednotow	4 585 člonow

Tež zwonka kraja wobsteja štyri pólske „hnězda“: w Litawskej, na Ukrainje, w Běloruskej a Awstriskej. W nich je 813 člonow. Tak woprijima pólske sokołstwo cyłkownje 36 župow z 5 398 člonami.

W pólskim Sokole wěnuja so dosć rozdžělnym sportowym zaběram. Paleta saha wot hrow z bulom přez gymnastiku abo pluwanje hač k šachej, bridgej a rejwanju. Cyłkownje je 37 zaběrow wupokazane.

M. Krawc

Volleyballisća, kedźbu!

Za 24. sokołski volleyballowy turněr wo pokal Domowiny sobotu, 4. měrca 2006, w Radworju bě wupisanje w Serbskich Nowinach 19. decembra 2005. Skedźbnjemy na tam podaty posledni termin přizjewjenja hač do 31. januara. Zjawne wulosowanje za jednotliwe skupiny předkoła budže srjedu, 8. februara, w 15 hodź. w Budyskim Serbskim domje.

BOŽE NARODZENIE 2005

Z okazji radosnych Świąt Bożego Narodzenia oraz nadchodzącego Nowego Roku 2006 dużo zdrowia, zadowolenia i radości w życiu osobistym i rodzinnym dużo dobroci od ludzi, promiennej pogody ducha oraz niosącego pokój błogosławieństwa Bożej Dzieciny życzy wszystkim Sokolom w Polsce i na świecie

Prezes ZTG „Sokol” w Polsce
Andrzej Bogucki

Mjez dóstatymi postrowami Serbskemu Sokolej k hodam a nowemu lětu běchu tež słowa prezesa pólskeho Sokoła Andrzeja Boguckeho.

Sokolske Listy, wokolnik Serbskeho Sokoła

Adresa redakcije: Serbski dom, Póstowe naměsto 2, 02625 Bautzen/Budyšin
Internet Sokoła: www.sokol.sorben.com Zamohwity redaktor: Mikławš Krawc

SOKOŁSKE LISTY

Lětuše zwučowanja na wšosokołskim zléće w Praze

Wjeršk kóždneho wšosokołskeho zléta w Praze su masowe gymnastiske zwučowanja. Tomu tež lětsa tak budže. Nic mjenje hač šesnaće skupin wot džěčiny hač k hižo starším čělozwučowarjam z pomjenowanjom „wěrná garda“ so přihladowarjam předstaji. Naš plakat pokazuje jednotliwe skupiny hižo w drasće wustupa a z nastrojemi za zwučowanje. Jednotliwe skupiny su: starši a džěči; předšulske džěči; młódši šulerjo 1. a 2. lětnika; młódše šulerki I; młódše šulerki II; młódši šulerjo; starši šulerjo a šulerki; starše šulerki a holći dorost; dorost, młódše žony a młódši mužojo; žony I; žony srjedźneje a staršeje staroby II; mužojo; wěrná garda; reja žonow; folklorna

składba; mjezynarodni. Kóžde zwučowanje dósta pomjenowanje – na plakacé móžeće je čitać (wot „Štóz sej hraje, so njehněwa“ hač k „Ta naša česka pěseň“, wot „Spěwa nadžije“ hač k „Postrowej tebi“, wot „Rozkčěta je luka“ hač k „To wšo je čas přinjesť“ a dalše.)

Hdy so jednotliwe zwučowanja předstaja? Generalna prua budže wutoru, 4. julija, wječor za 1. program; srjedu, 5. julija, popođnju pak za 2. program. Wulki 1. program dožiwa přihladowarjo srjedu wječor wot 21 do 23 hodź.; 2. program potom štwórtk, 6. julija, popođnju wot 14 do 17 hodź. k zakónčenju zléta.

M. Krawc

Jurij Wróbl – zahority sportowca a přeswědčeny Serb byl

Jurij Wróbl jako kapitan wolejbuloweho mustwa Choćebuskich wučerjow: wotlěwa J. Wróbl, J. Šolta, Gerat Mučišk, J. Pěčka, sportowa wučerka – pozdžišo mandželska Jurja, Jan Korjenk

31. januara budže tomu 80 lět, zo narodži so 1926 we Wotrowje, na burskim kuble, hólčec Jurij Wróbl. Hakle po Druhej swětowej wójnje, a to w Českej Lipje, jeho trochu bliže zeznach, běch džě tam jako cyle mlody šuler tež na gymnaziju. Tehdy pak hišće njewědžach, zo budžemj jako wučerj na Serbskej rozšěrjenej wyšej šuli w Choćebuzu raz jara wusko hromadže džělač. Wón bě tu w Delnjeje Łužicy wot lěta 1953 wučer za sport a geografiju, ja pak po abiturje za delnjoserbsčinu a ruščinu. Nimale wšity tam skutkowacy pochadžach z Hornjeje Łužicy. Někotryžkuli wosta na mjenowanym kublanišću samo čas žiwjenja. K nim slušeše tež Jurij Wróbl, kotryž nańdže sej tam na šuli swoju mandželsku, sportowu wučerku. Wón njebě jeno zahority sportowca we wučbje před swojimi šulerjemi, ale pohonjowaše tež nas kolegow stajnje zaso do sportowanja. Hrajachmy často wolejbul. Přeco zaso nas nuzowaše, zo bychmy so hibali a swoje stawy skrućeli. Tole dokonješe wušiknje a z wjesolej myšličku. Takle so smějaceho a přewšo přecelného kolegu mam jeho stajnje w pomjatk. Při tym pak njezabywachmy tež na loštnu zhromadnu zabawu. Wšako njebě tehdy w přerich lětach do 1955 hišće žadyn z nas mlodych wučerjow zmandželeny. Tuž bě sobotu wječor škotowanje abo hdys a hdys tež wopyt blišeje korěmy na programje. Jurij ženje njepobrachowaše, ale přinošowaše ze swojimi žortami a swojim powědanjom k dobrej přijomnej atmosferje wučerskeho kolegija.

Jurij Wróbl měješe tež wusahowacy talent jako organizator sportowych wubědžowanjow. Tak přewjedžechu pod jeho režiju serbske kublanišća z Hornjeje a Delnjeje Łužicy někotre lěta wubědžowanja w lochkoatletice, we wolejbulu, w mjetańcy, ale wězo tež w kopańcy. Za wučerjow běchu to boje we wolejbulu. Kotre wučerske mustwo tehdy doby, to hižo njewěm, ale rozsudna bě stajnje wjesoła a přecelná zhromadnosć wšěch kublarjow a wězo tež šulerjow z Hornjeje a Delnjeje Łužicy. Ženje njepadny lóže abo ranjace słowo, přetož wšity so přowachu wo mjezsobnosć šulerjow a wučerjow serbskich kublanišćow.

Něšto lět jako wučer na Serbskej rozšěrjenej

Jurij Wróbl jako hłowny organizator sportowych wubědžowanjow ze swojej pozdžišej mandželskej

Serbscy wučerjo na Choćebuskej wyšej šuli w lěće 1954: wotlěwa J. Pěčka, Jan Korjenk, Annemarie Pawliček-Meškankowa, Józef Frencl, Beno Korjenk, Marja Rječec, Jurij Wróbl a Jurij Šolta

Fota: priw.

wyšej šuli wukonješe Jurij Wróbl tež funkciju župana studentskeje župy. Jako tajki angažowaše so a podpěrowaše tohorunja skutkowanje jednotlivych Domowinskih skupin serbskich studentow a šulerjow wobeju gymnazijow. Husćišo porěča na studentskich schadźowankach, zahorjejo studentow a šulerjow za narodne džěto. Hromadže z direktorom Jurjom Pěčku a Józefom Frenclom rozdželi nadawki nam mlódsim kolegam. Tak mējach nadawk měsacnu Domowinsku zhromadźinu we Wjerbnje organizować a přewjěsć. Z kolesom jězdachmy jako wučerjo do wšelkich wsow a tam tute nadawki realizowachmy. Tež nowych šulerjow za wyšu šulu takle wabjachmy, dokelž džě tehdy lědma što z nas awto abo motorske wobsedžeše.

Jako sportowy wučer přowčowaše so Jurij Wróbl tež pola swojich šulerjow wo to, zo njezaběrachu so jeno z lětnimi družinami sporta. W zymskich prózdnicach organizowaše wón w Johanngeorgenstadće kursy za nawuknjenje sněhakowanja. Na tajkich wosomdnjowskich kursach zapřahny tež swoju mandželsku, ale tohorunja Maksa Šurmana z mandželskej, zo bychy jemu při nazwučowanju a přebytku pomhali. W běhu lět nawukny tuž stajnje 15 do 20 šulerjow Choćebuskeje wyšej šule sněhakować abo tež z wjetšeho skakanišća skakać. Tole pokazuje, kak so Jurij wo wšostronsku zaběru swojich chowancow přowčowaše. Pola swojeho syna Jura docpě, zo sta so z wuběrnym čěložwučowarjom, kotryž so samo na mišterstwach NDR wobdžěleše. Jako člon sportoweho kluba Dynamo Berlin wuwujowa sej raz titul mištra NDR w skoku přez konja. Bohužel dyrbeše wón zranjenja dla dočasne z čěložwučowanjom přestać. Podobny dońt dosahny tež nana. Po čěžkim njezbožu bu wón 1980 inwalidizowany. Jenož lěto pozdžišo wón zemrě.

Wobchowam Jurja jako přikladneho sportoweho přecela a angažowaneho Serba w dobrym pomjatk.

Jurij Šolta, Nowa Wjeska

Wo podawkach a wosobinach něhdy a džensa

Přispomnjenja ke kalendarije 2006–2015

Kulturnostawizniski kalendarij za lěta 2006 – 2015

2006–2015 LND

Loni w nazymniku wuńdže w Ludowym nakładnistwje Domowina wot dr. Měrcina Völkela zestajany „Kulturnostawizniski kalendarij za lěta 2006–2015“. Hižo w lětomaj 1985 a 1995 bě samsny awtor tajki přehlad k rócnicam za Serbow waznych kulturnych podawkow a narodnin resp. smjertnych dnjow zaslužnych wosobinow wozjewi. Za tajke wobšerne zeběranje datow „po wospjetnym přecu jednotlivcow, towarstwow a institucijow“ (tak dr. Völkel w předstowje) sluša zestajerjej dźak a připóznaće. A tola njech su dowolene někotre słowa z hladanišća Serbskeho Sokola. Wuchadžejo z fakta, zo bě Sokol hač do 1933 z něhdy 2000 člonami najsylniše serbske towarstwo, rozwiwajo wobšernu džěławosć nic jenož na polu čěložwučowanja a sporta, ale tež na kulturnym polu a zaprijejo mužow, žony, mlódzinu a džěčinu; so tola džiwamy, zo jewi so Sokol w jeničkim hesle: Na stronje 10 so spomni, zo zastaji Serbski Sokol 11.04.1933 swoju džěławosć (75. rócnicu). Móžnosćow za dalše mjenowanje pak je tójšto: Njeh je to založenje přerjeje jednoty Sokola 1920 w Budyšinje abo dalšich z cyłkownje 21 hač do lěta 1930, njeh su to sokolske złyty (1924, 1927, 1931) abo wustupy Sokolow we wukraju (1929 w Poznanju, 1930 w Běłohrodze, 1932 w Praze a po wójnje 1948 tohorunja w Praze) a dalše wukrajne zajězdy (kaž w lěće 1928 do Skopja).

W kalendariju su mnohe wosobiny wupokazane, kiž běchu tež aktiwni Sokoljo: M. Mertin, M. Smoler, A. Holan, P. Krječmar, M. Nowak, M. Nawka, J. Haješ, J. Šewčik, P. Grojlich, F. Hajna, J. Meškank, G. Janak, P. Lubjenski a dalši. Mjez nimi su tež powójnscy aktiwni sportowcy kaž J. Wróbl abo J. Warnar a k nim sluša tež česki přecel V. Zmeškal. Přeli wšak sej bychmy, zo bychy so něhdyši znači Sokoljo wosebje mjenowali kaž Jakub Šajba, dr. Herman Šleca, Arnošt Bart mlódsi abo Měrcin Mjelka.

Njedziwajo kritiskich přispomnjenjow je předležacy kalendarij wazne žórlo při spřistupnjenju a wuwědomjenju serbskich stawiznow, při hódnym hajenju našeho namrěwstwa. M. Krawc

Symbolika Sokola

Kaž přjedawši Serbski Sokol (1920–1933) ma tež 1993 znowa založen Sokoł znamjenja přislušnosće k serbskej sportowej organizaciji a jeje jednotam, mustwam abo skupinam. Paradne uniformy abo jehly k přityknjenju drje džensa hižo nimamy, a chorhoj z mjenom Sokol je jeniče w Ralbicach/Hórkach. Wužiwamy pak dalše symbole: jako čolo na listowym lópjenu,

na člonskich wupokazach abo na kołku. Wuzběhnyć chcemy, zo mjenuje so Budyska jednoty Sokola jeniče serbsce Sokoł Budyšin z. t. Při wšelakich składnosćach su so dalše symbole zhotowili (sokolske uniformy za swjedženski čah k tysacletnemu jubilejeju Budyšina, napis SERBSKI SOKOL na košlach a dalše). Njeh wužiwaja so w přichodze hišće dalše móžnosće za rozšěrjenje symboliki Sokola!

M. Krawc

SERBSKI SOKOŁ z. t.

Čestny prezident Sokola Ralbic/Hórki Jurij Frencl z chorhoju towarstwa Fota: M. Štrawba, P. Brězan

Na farje w Kulowje je chorhoj přjedawšeho Kulowskeho Sokola.

W přichodnym čisle ...

rozprawjamy wězo wo našim 24. wolejbulowym turněru, předstajimy wuspěšneho serbskeho sportowca, wobjednamy bazeń wo Sokole a wozjewimy nowosće z mjezynarodneho sokolskeho hibanja. Přichodne čislo Sokolskich Listow ma 17. měrcu wuńc.